

УДК 336.153.1

Клименко А.Д.¹, Фатюха Н.Г.²

¹ студ. гр.ФЕУ-118 НУ «Запорізька політехніка»

² канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ЗНАЧЕННЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ

Залучення прямих іноземних інвестицій дає змогу країні поліпшити платіжний баланс; залучитися до новітніх технологій, комплексного використання ресурсів; розвитку експортного потенціалу; зниження рівня залежності від імпорту; досягнення соціально-економічного ефекту (підвищення рівня зайнятості, розбудова соціальної інфраструктури тощо).

Водночас, використання іноземних інвестицій є потенційним джерелом загроз, таких як експлуатація сировинних ресурсів, забруднення навколишнього природного середовища, підвищення рівня залежності країни від іноземного капіталу, зниження рівня конкурентоспроможності вітчизняних товаровиробників, трансфер капіталу за кордон. Тому потрібно захищати економіку від іноземних інвестицій, проте не відмовою від них, оскільки вони конче необхідні країні, а нейтралізацією негативних ефектів і забезпечення інвестиційного механізму системою безпеки.[1]

Якщо в країні немає стратегії інвестиційної політики та ефективних механізмів регулювання допуску іноземного капіталу, то це призведе до його стихійного розподілу в різних сферах економіки.

Так за останні 3 роки основною сферою економіки, в яку потрапляють прямі іноземні інвестиції є промисловість(переробна, добувна промисловість і розроблення кар'єрів), в яку на момент 31 грудня 2019 року стікалось 32,4% інвестицій. [2]

На сьогодні державна політика в сфері залучення прямих іноземних інвестицій характеризується відсутністю контролю за частками залучених інвестицій в розрізі сфер економічної діяльності, законодавчо не встановлено перелік стратегічних галузей, безпечні пороги участі в них іноземного капіталу та відповідний механізм здійснення оцінки такої участі на передінвестиційному етапі, тому не можна говорити напевно, що в нашій країні прямі інвестиції несуть лише позитивний вплив для економіки.[1]

Щоб вони розвивали економіку, необхідно переймати позитивний досвід інших країн. Наприклад, в багатьох існує низка обмежень щодо напрямів та обсягів інвестування, оскільки їх політика направлена на захист національних виробників та інтересів. Такий інструмент ефективний і для держави, і для інвесторів. Інвесторам – допомога в реалізації проєктів, сприяння влади та гарантії в процесі реалізації інвестиційної діяльності, владі – спрямування в пріоритетні сфери, контроль та запобігання ризикам.

Проте, країни Південно-Східної Азії зробили акцент на внутрішніх, а не на іноземних інвестиціях. Так, в Японії та Південній Кореї, при високому довгостроковому економічному зростанні, щорічні прямі іноземні інвестиції до 1997 р. не перевищували 0,5 % від ВВП. При цьому загальні інвестиції перевищували прямі: в Японії в 350 разів, в Південній Кореї – в 40 разів.[3]

Сьогодні в Україні спроможність акумулювання внутрішніх інвестиційних ресурсів є значно нижчою, ніж у розвинених країнах.[1]

Як показує досвід інших країн, якщо Україна прагне до економічного зростання, необхідно, перш за все, розраховувати на внутрішні ресурси. Ліберальна податкова політика, забезпечення захисту прав власності і верховенство права дозволять повернути довіру внутрішнього інвестора і

отримати необхідний капітал для розвитку української економіки. А за ним підтягнеться й іноземний інвестор і кредитор.

А поки що, обсяг прямих іноземних інвестицій зменшується, і за останні 5 років скоротився на 42,5 млн дол. США.[2]

Разом з тим об'єктивні закони світової економіки, процеси міжнародної міграції капіталу свідчать про те, що Україна не може стояти в стороні від активного залучення і використання іноземного капіталу. Поступове відкриття української економіки, її інтеграція у світові процеси і структури вимагатимуть тривалого часу і повинні здійснюватися поетапно, в міру визрівання відповідних внутрішніх та зовнішніх передумов.[1]

Отже, прямі іноземні інвестиції безперечно позитивно впливають на економічну та інвестиційну діяльність країни, лише якщо в ній розвинена стійка стратегія інвестиційної політики, є ефективні механізми регулювання допуску іноземного капіталу, контролю, податкові реформи, висококваліфікована робоча сила і державне стимулювання. Для подальшого розвитку інвестиційної діяльності Україна повинна використовувати позитивний досвід розвинених країн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. І. Беззуб, стаття центру досліджень соціальних комунікацій НБУВ, [Електронний ресурс].Режим доступу: <http://nbuviar.gov.ua>
2. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс].Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- 3.Світовий банк. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.worldbank.org/>